

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
44

RYNEK OWOCÓW I WARZYW

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1992 ROKU

ISSN 1231-2584

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

CZERWIEC 2014

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Maria Zwolińska (przewodnicząca)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Tadeusz Chrościcki
Bogumiła Kasperowicz
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU OWOCÓW I WARZYW:

Bożena Nosecka

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Ekonomiki Ogrodnictwa IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Bożena Nosecka
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 1130 egz. Ark. wyd. 6,18

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	7
II. Owoce	8
1. Rynek w UE <i>dr Bożena Nosecka, mgr inż. Janusz Mierwiński</i>	8
2. Rynek w Polsce	11
2.1. Produkcja <i>mgr inż. Jan Świetlik</i>	11
2.2. Przetwórstwo <i>dr Bożena Nosecka, dr Iwona Szczepaniak</i>	13
2.3. Handel zagraniczny <i>dr Bożena Nosecka</i>	18
2.4. Ceny i spożycie <i>mgr inż. Irena Strojewska</i>	26
III. Warzywa	30
1. Rynek w UE <i>dr Bożena Nosecka, mgr inż. Janusz Mierwiński</i>	30
2. Rynek w Polsce	32
2.1. Produkcja <i>mgr inż. Tomasz Smoleński</i>	32
2.2. Przetwórstwo <i>dr Bożena Nosecka</i>	35
2.3. Handel zagraniczny <i>mgr Anna Bugała</i>	37
2.4. Ceny i spożycie <i>mgr inż. Irena Strojewska</i>	43
IV. Działania Agencji Rynku Rolnego na rynku owoców i warzyw <i>mgr inż. Marek Dyngus</i>	47
Aneks	51

Według danych GUS, produkcja owoców w Polsce w 2013 r. wyniosła 4,1 mln ton i była o 7,4% większa niż w roku poprzednim. Mniejsze były tylko zbiory malin, agrestu i orzechów¹. Zbiory warzyw gruntowych spadły natomiast o 12,1% do 4,0 mln ton. Wzrosła jedynie produkcja pomidorów gruntowych. Ocenia się, że łączne zbiory warzyw spod osłon (głównie pomidorów i ogórków) zwiększyły się o 2,0% do 895 tys. ton. W krajach UE-28 produkcja owoców wzrosła o 4% do 37,9 mln ton (obniżyły się tylko zbiory nektarynek, brzoskwiń oraz moreli), a produkcja warzyw zmalała o 2% do 60,3 mln ton. Mniejsze były zbiory niemal wszystkich warzyw, a najbardziej spadła produkcja pomidorów przemysłowych.

Ocenia się, że w sezonie 2013/14 produkcja przetworów owocowych w Polsce była nieznacznie większa niż w sezonie poprzednim i wyniosła 1015-1020 tys. ton. Spadek produkcji zagęszczonego soku jabłkowego, spowodowany mniejszą podażą jabłek do przetwórstwa, zrekompensowany został wzrostem produkcji pozostałych przetworów, tj. soków zagęszczonych wytwarzanych z owoców kolorowych, a także mrożonek, dżemów, konfitur, przecierów i konserw. Produkcja mrożonek, dominujących, obok soków zagęszczonych, w krajowej produkcji przetworów owocowych, zwiększyła się o 9% do rekordowego poziomu 410 tys. ton. Produkcja przetworów warzywnych zmniejszyła się z 1095 do 1070 tys. ton. Większa była jedynie produkcja koncentratu pomidorowego. Łączna produkcja soków pitnych, nektarów oraz napojów owocowych i owocowo-warzywnych zwiększyła się o 7% do 1,50 mln ton. Decydujący był wzrost produkcji soków pitnych wytwarzanych z owoców świeżych (NFC), w tym głównie soku jabłkowego.

Spadek zagranicznej sprzedaży jabłek i zagęszczonego soku jabłkowego spowodował obniżenie z 1,5 do 1,3 mln ton łącznego eksportu owoców świeżych i z 832 do 827 tys. ton eksportu owocowych przetworów. O zmniejszeniu z rekordowego poziomu 1,2 do 1,0 mln ton eksportu jabłek zdecydowała niższa krajowa po-

daż tych owoców oraz trudności w handlu z Rosją – czołowym odbiorcą jabłek z Polski. Spadek zbiorów spowodował obniżenie z 526 do 480 tys. ton eksportu warzyw świeżych i z 662 do 635 tys. ton eksportu przetworów warzywnych. Najbardziej obniżył się eksport cebuli, kapusty oraz przetworów z tych warzyw. Utrzymała się tylko tendencja wzrostowa eksportu pomidorów konsumpcyjnych oraz kapusty włoskiej i pekińskiej, a także mrożonych przetworów warzywnych. W łącznym wolumenie eksportu owoców i warzyw świeżych udział jabłek obniżył się z 60 do 56%, a w eksporcie przetworów łączny udział mrożonek owocowych i warzywnych oraz soków zagęszczonych zmniejszył się z 73 do 71%.

Ceny eksportowe niemal wszystkich owoców i ich przetworów były niższe niż w sezonie 2012/13. Spadły też, w wyniku bardzo dużej podaży na rynku światowym po rekordowej produkcji w Polsce w sezonie 2012/13, ceny eksportowe zagęszczonego soku jabłkowego. W wyniku głębokich niedoborów na rynku europejskim i światowym wzrosły jedynie ceny malin i ich przetworów (głównie mrożonek i zagęszczonego soku). Wyższe były ceny eksportowe niemal wszystkich produktów warzywnictwa, a najbardziej cebuli, kapusty i ich przetworów oraz keczupu i sosów pomidorowych, produkowanych głównie z importowanego koncentratu pomidorowego. Spadek przeciętnych cen eksportowych spowodował większe niż wolumenu obniżenie wpływów z eksportu owoców i ich przetworów. Mimo mniejszych rozmiarów eksportu wyższa była natomiast wartość zagranicznej sprzedaży produktów warzywnictwa (decydujący był wzrost wartości eksportu przetworów). Łączne wpływy z eksportu owoców, warzyw i ich przetworów spadły z 2,65 do 2,48 mld euro, a łącznie z pieczarkami i ich przetworami z 3,02 do 2,85 mld euro. Eksport produktów ogrodnictwa (razem z pieczarkami) stanowił 14,4% wartości eksportu produktów sektora rolno-spożywczego, wobec 15,7% w sezonie 2012/13.

Mimo spadku cen importowych, po relatywnie wysokich zbiorach w krajach eksporterach, import owoców południowych do Polski obniżył się z 1,18 do 1,15

tys. ton. Decydujące było zmniejszenie przywozu owoców cytrusowych, brzoskwiń i owoców kiwi. Spadek importu wynikał z obniżenia skali reeksportu tych owoców oraz rosnącego nasycenia rynku krajowego. Spadek cen importowych spowodował wzrost przywozu owoców strefy umiarkowanej (głównie jabłek, gruszek i truskawek), których udział w łącznym wolumenie importu owoców świeżych pozostał na poziomie 7%. Obniżenie cen importowych zdecydowało natomiast o zwiększeniu przywozu większości przetworów owocowych – zwłaszcza zagęszczonych soków i owocowych konserw. Utrzymała się również tendencja wzrostowa importu, sprowadzanego głównie z Ukrainy, zagęszczonego soku jabłkowego stosowanego do mieszania z sokiem wytwarzanym z surowca krajowego. Zmniejszył się tylko import owoców mrożonych i brzoskwiń w puszkach. Spadek krajowych zbiorów zdecydował o wzroście przywozu większości warzyw (głównie cebuli) oraz przetworów warzywnych (przede wszystkim mrożonek, suszy i konserw). W wyniku głębokiego spadku produkcji na rynku europejskim i wzrostu cen w obrotach światowych zmniejszył się import koncentratu pomidorowego. Ceny importowe większości pozostałych produktów warzywnictwa były niższe niż w sezonie 2012/13, co świadczy o dużej elastyczności krajowych importerów w poszukiwaniu relatywnie „tanich” źródeł zakupu. Łączna wartość importu owoców, warzyw i ich przetworów obniżyła się z 2,12 do 2,10 mld euro (15,2% i 14,8% importu rolno-spożywczego). Dodatkowo saldo obrotów produktami tej grupy towarowej zmalało z 898 do 753 mln euro, a bez pieczarek – z 535 do 388 mln euro.

Ceny skupu niemal wszystkich owoców były w 2013 r. niższe niż w roku poprzednim, a najbardziej spadły ceny truskawek i wiśni. Znacznie wyższe były tylko ceny skupu malin i aronii. W sezonie 2013/14 wyższe niż w sezonie poprzednim były również ceny skupu jabłek deserowych oraz jabłek kierowanych do przetwórstwa. Wzrosły ceny skupu niemal wszystkich warzyw gruntowych, a najbardziej cebuli, kapusty i buraków. Spadły natomiast ceny uprawianych pod osłonami pomidorów i ogórków. Wzrosła opłacalność produkcji większości gatun-

¹ Ocena bilansu i wzrost cen we wszystkich ogniwach łańcucha marketingowego wskazują też na spadek zbiorów jabłek.

ków warzyw gruntowych. Spośród owoców nieopłacalna była jedynie produkcja porzeczek czarnych. Różnice cen zbytu i kosztów surowca w produkcji większości przetworów owocowych i warzywnych nie odbiegały znacząco od poziomu z sezonu 2012/13. Zmniejszyła się znacząco marża przetwórcza w produkcji zagęszczonego soku jabłkowego.

Przeciętne ceny detaliczne warzyw i ich przetworów były w sezonie 2013/14 wyższe niż w sezonie poprzednim, a ich wzrost był większy od średniego wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych. Wyższe, głównie w wyniku wzrostu cen jabłek, były też średnie ceny detaliczne owoców i ich przetworów. Obniżyło się spożycie produktów warzywnictwa, a nieznacznie wyższa była konsumpcja owoców i ich przetworów.

Przewiduje się, że w 2014 r. produkcja warzyw gruntowych będzie większa niż w roku poprzednim. Wskazuje na to wzrost powierzchni uprawy większości gatunków oraz bardzo korzystne warunki dla wegetacji warzyw wiosną. Większe będą zbiory jabłek, a decydujący będzie wzrost zbiorów w sadach przydomowych.

Produkcja większości pozostałych owoców może być mniejsza od relatywnie wysokiej w 2013 r. Ceny większości warzyw w sezonie 2014/15 mogą być niższe niż w sezonie poprzednim. Obniżą się przypuszczalnie ceny jabłek deserowych. Na poziom cen skupu kierowanych do przetwórstwa jabłek przemysłowych, wiśni oraz porzeczek czarnych istotny wpływ może mieć mniejsze zapotrzebowanie zakładów przetwórczych spowodowane pozostaniem w zakładach przetwórczych przetworów z tych owoców, tj. soków zagęszczonych, a w odniesieniu do wiśni i porzeczek czarnych także mrożonek.

W sezonie 2014/15 większa będzie produkcja przetworów warzywnych, a decydujący będzie wzrost produkcji warzyw mrożonych oraz przetworów pomidorowych – głównie keczupu. Niewielki może być wzrost produkcji zagęszczonego soku jabłkowego, a obniży się produkcja soków zagęszczonych wytwarzanych z owoców kolorowych. Większa będzie produkcja mrożonych truskawek i malin, a obniży się mrożonych wiśni i porzeczek czarnych.

Wzrośnie wolumen eksportu i spadną ceny większości produktów warzywnic-

twa. Na niskim poziomie utrzymają się ceny wiśni, porzeczek czarnych i ich przetworów, a także zagęszczonego soku jabłkowego. Wysokie pozostaną ceny malin i ich przetworów. Poziom cen jabłek deserowych w bardzo dużym stopniu zależeć będzie od rozwoju stosunków handlowych z Rosją. Zmniejszy się import warzyw i ich przetworów (poza przetworami pomidorowymi i przetworami wytwarzanymi z warzyw w Polsce nie produkowanych). Spodziewany wzrost zbiorów w UE spowoduje utrzymanie na relatywnie niskim poziomie cen importowanych owoców południowych. Spośród przetworów owocowych zwiększyć się mogą jedynie ceny importowanych przetworów z ananasów (oraz soku z cytryn i suszonych śliwek). W drugiej połowie sezonu wyższe mogą być też ceny zagęszczonego soku pomarańczowego.

Ceny detaliczne warzyw w sezonie 2014/15 będą niższe niż w sezonie poprzednim, co spowoduje wzrost ich spożycia. W wyniku spodziewanego spadku cen jabłek niższe mogą być również średnie ceny detaliczne owoców. Niewielki będzie wzrost cen detalicznych przetworów owocowych i warzywnych.

SUMMARY

According to the data of the Central Statistical Office (CSO), in 2013 fruit production in Poland amounted to 4.1 million tons and was higher by 7.4%, than in the previous year. Only crops of raspberry, gooseberry and nuts were smaller¹. However, crops of field-grown vegetables decreased by 12.1% to 4.0 million tons. Only production of field-grown tomatoes increased. It is being estimated that the total crops of vegetables from under covers (mainly tomatoes and cucumbers) increased by 2.0% to 895 thousand tons. In the EU-28 countries, the fruit production increased by 4% to 37.9 million tons (only crops of nectarines, peaches and apricots dropped), and the vegetables production decreased by 2% to 60.3 million tons. Crops of almost all vegetables were

less abundant, and the production of tomatoes for industrial use suffered the sharpest decrease.

It is estimated that in the 2013/14 season, the production of preparations of fruit in Poland was slightly higher than in the previous season and amounted to 1,015-1020 thousand tons. A decrease in production of apple juice concentrate, caused by smaller supply of apples for processing, was compensated by growth in production of other preparations, i.e. juice concentrates produced using colourful fruit as well as frozen food, jam, preserves, purees and tinned food. The production of frozen food, prevailing, apart from juice concentrates, in the domestic production of preparations of fruit, increased by 9%, reaching the record level of 410 thousand tons. The production of preparations of vegetables decreased

from 1,095 to 1070 thousand tons. Only the production of a tomato concentrate increased. The total production of juices, nectar as well as fruit and vegetable beverages increased by 7% to 1.50 million tons. The growth in the production of juices produced using fresh fruit (NFC), mainly apple juice, was significant.

The decrease in foreign sales of apples and the apple juice concentrate caused reduction in the total export of fresh fruit from 1.5 to 1.3 million tons and preparations of fruit from 832 to 827 thousand tons. Lower domestic supply of apples and difficulties in trading with Russia – the leading recipient of apples from Poland, contributed to the decrease in the export of these fruit from the record level of 1.2 to 1.0 million tons. The decrease in crops caused reduction in the export of fresh vegetables from 526

¹ Also, an assessment of the balance sheet and the growth in prices of all links of the marketing chain indicate a decrease in the crops of apples.

to 480 thousand tons and preparations of vegetables from 662 to 635 thousand tons. The export of onion, cabbage and preparations of these vegetables dropped the most. Only, a growing tendency for export of tomatoes for consumption, savoy and Chinese cabbage as well as frozen preparations of vegetables remained stable. In total, the volume of the export of fresh fruit and vegetables, the share of apples dropped from 60 to 56%, and in the export of preparations the total share of frozen fruit and vegetables and juice concentrates decreased from 73 to 71%.

The export prices of almost all fruit and preparations of fruit were lower than in the 2012/13 season. Also, the export prices of the apple juice concentrate dropped, as a result of massive supply on the world market after the record production in Poland in the 2012/13 season. As a result of great shortages on the European and world market, only the prices of raspberry and their preparations (mainly frozen food and juice concentrate) increased. The export prices of almost all vegetables products, in particular onion, cabbage and preparations of them as well as ketchup and tomato sauces, produced primarily using an imported tomato concentrate, were higher. The decrease in the average export prices caused larger reduction in proceeds from export of fruit and preparations of fruit than in their volume. Despite smaller export volumes, the value of foreign sales of the vegetables products was higher (increase in the value of export of preparations was decisive). The total proceeds from the export of fruit, vegetables and their preparations decreased from EUR 2.65 to 2.48 billion, and including champignons and their preparations from EUR 3.02 to 2.85 billion. The export of the vegetables products (including champignons) constituted 14.4% of the export value of the agri-food sector, against to 15.7% in the 2012/13 season.

Despite the decrease in import prices, after relatively abundant crops in the export countries, the import of southern fruit to Poland dropped from 1.18 to 1.15 thousand tons. The reduction in

the import of citrus fruit, peach and kiwi fruit was crucial. The decrease in import resulted from the reduction in the scale of re-export of fruit and the growing saturation of the domestic market. The drop in the import prices caused an increase in the import of fruit from the temperate zone (mainly apples, pears and strawberries) which again, in the total volume of import of fresh fruit, constituted 7%. In turn, the reduction in the import prices determined an increase in the import of most of preparations of fruit – especially juice concentrates and tinned fruit. Also, the growing tendency for the import of the apple juice concentrate, brought mainly from Ukraine, used for mixing with the juice produced using domestic resources, continued. Only the import of frozen fruit and tinned peach decreased. The decrease in the domestic crops determined an increase in the import of most of vegetables (mainly onion) and preparations of vegetables (above all frozen, dried and tinned vegetables) As a result of a dramatic fall in the production on the European market and an increase in the prices in the world sales volume, the import of the tomato concentrate dropped. The import prices of most of the vegetables products were lower than in the 2012/13 season, which proves great flexibility of the domestic importers in searching for relatively “low-cost” sources of purchase. The total value of import of fruit, vegetables and their preparations decreased from EUR 2.12 to 2.10 billion (15.2% and 14.8% of the agri-food import). The positive balance of trade in the products from this group of goods dropped from EUR 898 to 753 million, and excluding champignons – from EUR 535 to 388 million.

The buying-in prices of almost all fruit were lower in 2013 than in the previous year, and the prices of strawberries and cherries suffered the most severe drop. Only the buying-in prices of raspberry and chokeberry were higher. Also, in the 2013/14 season, the buying-in prices of dessert apples and apples for processing were higher than in the previous season. The buying-in prices of almost all field-grown vegetables, especially onion, cabbage and beets, increased. While,

the prices of tomatoes and cucumbers grown under covers decreased. The production profitability of most species of the field-grown vegetables improved. From among fruit, only the production of black currants turned out to be unprofitable. Differences in the buying-in prices and the raw materials costs during production of most of the preparations of fruit and vegetables did not differ significantly from the level kept in the 2012/13 season. The processing margin in the production of the apple juice concentrate diminished considerably.

The average retail prices of vegetables and their preparations were higher in the 2013/14 season than in the previous season, and their increase was greater than the average increase in food and non-alcoholic beverages. Also, the average retail prices of fruit and preparations of fruit were higher, mainly as a result of an increase in the prices of apples. The consumption of the vegetables products dropped, and the consumption of fruit and preparations of fruit was marginally higher.

It is forecast that in 2014, the production of field-grown vegetables will be higher than in the previous year. This is indicated by the growth in the cultivation area of most of species and very beneficial conditions for vegetables growth in the spring. The crops of apple will be higher, and a growth in the crops from backyard orchards crops will be significant. The production of most of other types of fruit could be smaller than the relatively high one in 2013. The prices of most of the vegetables in the 2014/15 season can be lower than in the previous season. The prices of dessert apples will probably drop. The level of buying-in prices of industrial apples, cherries and black currants intended for processing may be significantly affected by the lower demand of processing plants caused by a stock of preparations from the fruit in the processing plants, i.e. preparations such as juice concentrates and, as regards cherries and black currants also frozen foods.

In the 2014/15 season, the production of preparations of vegetables will be more higher, and an increase in production of the frozen vegetables and tomato preparations – mainly ketchup - will be significant. An increase in the production of the apple juice concentrate may be hardly visible, but the production of juice concentrates produced using colourful fruit will drop. The production of frozen strawberries and raspberries will improve, but the production of frozen cherries and black currants will decrease.

The volume of the export will rise and the prices of most of the vegeta-

bles products will drop. The prices of cherries, black currants and their preparations and the apple juice concentrate will remain at a low level. The prices of raspberries and their preparations will stay high. The level of prices for dessert apples will be largely dependent upon the development of trade relations with Russia. The import of vegetables and their preparations (apart from the tomato preparations and preparations made using vegetables not produced in Poland) will drop. The anticipated growth in crops in the EU will cause that the prices of the imported southern fruit will stay at a relatively low level. From

among the preparations of fruit, only the prices of the imported pineapple preparations, lemon juices and dried plum) may increase. In the second half of the season, the prices of orange juice concentrate may be higher as well.

The retail prices of vegetables in the 2014/15 season will be lower than in the previous season, which will result in growth in their consumption. As a result of the expected decrease in the prices of apples, the average retail prices of fruit may be lower too. An increase in the retail prices of preparations of fruit and vegetables will be insignificant.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 636 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna 2 egz. w 2014 r.:

– wersja papierowa/wersja elektroniczna – 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2014 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>